

REKULTYWACJA ZBIORNIKÓW WODNYCH

WYZWANIA | KORZYŚCI | REALIZACJE

www.biopro.pl

Rekultywacja zbiorników wodnych, takich jak jeziora czy stawy, to działania, którego głównym celem jest poprawa ogólnego stanu ekosystemu wodnego, który został naruszony przeważnie nadmiernym dopływem substancji toksycznych lub biogennych. Zainicjowanie działań rekultywacyjnych ma na celu nie tylko poprawę działania tego ekosystemu, ale również wprowadzenie nowej jakości w życie mieszkańców – **zrekultywowany zbiornik przynosi korzyści nie tylko środowiskowe, ale również biznesowe.**

Podejmując temat rekultywacji warto zwrócić uwagę na dwie kluczowe kwestie:

- określenie celu podejmowanych działań przy uwzględnieniu wartości przyrodniczej, turystycznej i biznesowej
- scharakteryzować stopień degradacji oraz jego przyczyny, by zapobiec im w przyszłości.

Porozmawiajmy zatem o rekultywacji: wyzwaniach, korzyściach i skutecznych realizacjach.

Przeprowadzenie efektywnej rekultywacji stanowi duże wyzwanie – zarówno dla wykonawców, ponieważ wymaga odpowiednio dobranej metody technicznej, ale również dla gmin, gdyż wiąże się z opracowaniem zintegrowanej strategii oraz zaangażowania. Działania ochronne i rekultywacyjne wiążą się również z kwestiami kulturowymi, społecznymi i politycznymi mającymi wpływ na rozwój, wdrażanie i monitorowanie działań związanych z odnową zbiorników wodnych.

W tym aspekcie możemy natrafić na wyzwania związane z:

- przeżyźnionymi wodami opadowymi i roztopowymi
- świadomym zanieczyszczeniem, np. odprowadzaniem ścieków do zbiornika
- nieświadomym działaniem wynikającym z braku edukacji na temat funkcjonowania ekosystemów wodnych.

Rekultywacja zbiorników wodnych to działanie niezwykle potrzebne, ale również niełatwe z wielu względów. Wiąże się ono ze sporymi kosztami i w przypadku mniejszych gmin ten aspekt blokuje wszelkie działania.

Drugim wątkiem blokującym jest brak długofalowych programów monitorowania oraz brak strategicznego podejścia do działań ochronnych już po procesie rekultywacji. To niweczy całą podjętą pracę i zniechęca lokalną społeczność do dalszych działań.

Przyczyn takiego stanu rzeczy jest wiele, najczęściej jednak wynika to z braku odpowiedniego wsparcia merytorycznego oraz finansowego dla gmin, zwłaszcza gmin małych i średnich. Należy jednak podkreślić, iż są w Polsce gminy, które planują rekultywacje nie tylko dużych jezior, ale też stawów i zbiorników małych, poniżej 1 ha, które stanowią ważny element krajobrazu oraz są bardzo ważne dla mieszkańców.

Jak zatem usprawnić proces decyzyjny, zapewnić mu bezpieczeństwo efektywnej realizacji i usprawnić proces wykonawczy?

Mamy na to rozwiązanie.

Wykonanie wstępnego monitoringu zbiornika wodnego.

- 1 To proces długi, co może zniechęcać beneficjentów, jednak niezbędny, by dokładnie przeanalizować wszystkie źródła zanieczyszczeń, również tych nielegalnych, jak np. odprowadzanie ścieków do zbiornika. Na tym etapie powinno wykonać się również dokładną charakterystykę zlewni.

Prace zespołu badawczego.

- 2 Niezastąpiona jest obecność naukowego zespołu zarówno operującego wiedzą teoretyczną z zakresu procesu, jak i praktyczną. To połączenie daje gwarancję poprawnej realizacji wszystkich etapów całego procesu od momentu monitoringu, dokładnej analizy wyników badań, doboru odpowiedniej technologii i realizacji samego działania.

Określenie celów długo i krótko terminowych.

- 3 Realizację założonego celu trzeba prowadzić w kooperacji zarówno z zespołem badawczym i wykonawczym, jak i z przedstawicielami instytucji samorządowych oraz lokalną społecznością, ponieważ to im celom będzie służył zrehabilitowany zbiornik.

Stworzenie strategii.

4 Podstawą wszelkich działań musi być długofalowy plan działań nie tylko w samym zbiorniku, ale również całkowicie odcięcie od źródeł zanieczyszczeń. To kluczowe działanie, które zabezpieczy cały wysiłek włożony w rekultywację zbiornika. W tym miejscu warto podkreślić, że nadrzędnym celem jest oczyszczenie zbiornika a dopiero w kolejnej kolejności wykorzystanie go do celów rekreacyjnych i biznesowych.

Edukacja lokalnej społeczności.

5 Rekultywacja wciąż jest tematem słabo zagospodarowanym jeśli chodzi o popularyzację tego typu działań. Często gminy i lokalna społeczność nie zauważają konkretnych korzyści, a same wyzwania i wysiłek, jaki to działanie generuje. Warto tu podkreślić, że sukces w dużym stopniu jest uwarunkowany wspólnym działaniem. Ze strony gminy niezwykle ważna jest dbałość o ochronę zbiornika i kontrolowanie potencjalnych zanieczyszczeń oraz regularny monitoring jakości wody w zbiorniku. To powinien być stały element strategii.

W zakresie rekultywacji zbiorników, firma BIOPRO ma bardzo duże doświadczenie. Doskonałym przykładem jest rekultywacja jeziora Gołdap. Przygotowania do przeprowadzenia rekultywacji trwały dekadę – tyle czasu samorządowcy zabiegali o dofinansowanie rekultywacji jeziora ze środków zewnętrznych. Gminny budżet nie był w stanie udźwignąć kosztów związanych z przywróceniem wodzie jej naturalnego stanu. Gmina pozyskała jednak środki finansowe na przygotowanie dokumentacji technicznej. Następnie w 2015 roku gmina złożyła aplikację w konkursie na dofinansowanie przedsięwzięcia z programu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Konkurs dotyczył przygotowania dokumentacji niezbędnej przy zabieganiu o środki na rekultywację jeziora. Samorząd otrzymał dofinansowanie na poziomie 12 tys. złotych, drugie tyle wyłożył z własnego budżetu i przeznaczył je na badania oraz opracowanie ich wyników.

W końcu gmina dostała zastrzyk finansowy z budżetu Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Umowa na dotację pokrywa 85 proc. wartości inwestycji. To oznacza, że Gołdap otrzymała około 3,5 mln złotych dofinansowania z Unii. Wartość całego projektu oszacowano na kwotę 4,2 mln złotych. Wkład własny gminy wynosi ok. 700 tys. złotych.

W październiku 2016 roku gmina Gołdap otrzymała zgodę marszałka województwa warmińsko-mazurskiego na wprowadzenie do wód jeziora substancji hamujących rozwój glonów.

Dziś Gołdap jest dumą województwa warmińsko-mazurskiego i uzyskał status uzdrowiska. To jedyne uzdrowisko w warmińsko-mazurskiem Jak wynika z danych jednostek ochrony środowiska, rejon ten został uznany za najczystszy w Polsce. Posiada najczystsze powietrze. Na obszarze o powierzchni użytkowej 3 tys. m kw. Powstał Zakład Przyrodniczy gwarantujący swobodny dostęp do zabiegów rehabilitacyjnych i sanatoryjnych. Gołdap posiada także liczne atrakcje turystyczne w pobliżu Mazurskich Tężni Solankowych. Region zyska jeszcze więcej w momencie przywrócenia krystalicznej wody w jeziorze Gołdap. Dzięki temu stanie się wyjątkowym, innowacyjnym uzdrowiskiem.

Dziś z sukcesem prowadzimy działania rekultywacyjne na jeziorze Skiertąg, Zalewie Nowohuckim oraz na mniejszych akwenach, takich jak staw w Borkowie koło Gdańska.

BIOPRO Sp. z o.o.

Rozmawiajmy o korzyściach – dla środowiska, dla gminy i lokalnej społeczności, dla turystyki, rekreacji i dla biznesu.

Rozmawiajmy o konkretnych sposobach pozyskiwania funduszy na działania rekultywacyjne.

Porozmawiajmy o możliwościach i działaniach.

Zachęcamy do kontaktu z nami!

Chętnie opowiemy więcej o tym co robimy i jakie korzyści wspólnie możemy osiągnąć

BIOPRO Sp. z o.o.
Marynarki Polskiej 163
80-868 Gdańsk

 info@biopro.pl

Śledź najnowsze informacje w social media!

 [@BIOPRO](https://www.linkedin.com/company/biopro)

 [@EKOGMINA - Forum praktyków wod-kan](https://www.facebook.com/EKOGMINA)

